

O D L U K E

A/ Odluke domaćih sudova i drugih organa

VRHOVNI SUD NR. HRVATSKE
26.III. 1959. GŽ. 489/1959-2

Za rješavanje sporova o naknadi štete zbog smrti osobe na brodu prouzrokovane trošnim stanjem sredstava za ukrcaj i iskrcaj tereta nadležni su redoviti sudovi - Zajednička odgovornost zapovjednika i brodar - Obveza za naknadu štete može postojati unatoč formalno valjanim brodskim ispravama i obustavi krivičnog postupka protiv zapovjednika - Primjena prava na opseg odgovornosti

Prilikom iskrcaja ugljena iz broda puklo je uže klobučnice, što je izazvalo pad samarice, koja je usmrtila jednog radnika. Vještaci su ustanovili, da je do nesreće došlo uslijed toga, što su uređaji za ukrcaj i iskrcaj bili u potpuno dotrajalom stanju. Protiv zapovjednika je bio poveden krivični postupak, koji je naknadno obustavljen, jer je ustanovljeno, da ne postoji zapovjednikova krivična odgovornost, budući da je brod imao formalno valjane isprave jednog klasifikacijskog zavoda, koje su potvrdjivale ispravno stanje odnosnih uređaja.

Okružni sud je ostao na stanovištu da - načelno - postoji dužnost naknade štete bez obzira na postojanje isprava i obustavu krivičnog postupka protiv zapovjednika, pod pretpostavkom, da je zapovjedniku bilo ili moralo biti poznato neispravno stanje sredstava za ukrcaj i iskrcaj tereta. U konkretnom slučaju sud smatra, da je zapovjednik bio dužan znati, da su sredstva njegovog broda neispravna, jer su ga na to upozorili svjedoci, koji su ta sredstva prije početka rada pregledali.

Za naknadu štete odgovorni su solidarno zapovjednik i brodar. Tužitelj je ipak u cijelosti bio odbijen s tužbenim zahtjevom, jer nije dokazao štetu, koje bi se naknada priznavala po našem pravu.

Vrhovni sud NR Hrvatske potvrdio je u svemu prvostepenu presudu. Ujedno nije prihvatio navode tužitelja, koji su u žalbi izneseni, a prema kojima bi se na opseg odgovornosti morala primjenjivati domaće pravo odgovornih osoba (u konkretnom slučaju tursko pravo).

Sud je stao na stanovište, da je općenito usvojeno, da je opseg odgovornosti stranaca jednak odgovornosti državljana i da se ravna načelno po mjestu počinjenja djela.

Vrhovni sud nije odbacio tužbu zbog nenadležnosti, premda se radi o nesreći, koja se dogodila na brodu, iz čega proizlazi, da sama okolnost, da je smrt nastupila na brodu, još ne dovodi do toga, da se radi o pomorskom sporu, ako sam uzrok smrti nije specifične pomorske prirode.

B. J.

Bilješka. - U ovoj publikaciji (broj 2, str. 37) prikazana je presuda, u kojoj je Vrhovni sud NR Hrvatske zauzeo stanovište, da su i za rješavanje sporova o naknadi štete zbog smrti, koja je nastala na brodu iz specifičnih maritimnih razloga, nadležni privredni sudovi. Ovdje se pak radi o nesretnom slučaju, koji se doduše dogodio na brodu, ali nije nastupio iz tih razloga, već iz uzroka, koji bi se jednako mogli dogoditi na kopnu.

B. J.

Bilješka. - Sud je i ovom prilikom potvrdio starinom posvećeno načelo, da se na odgovornost za delikte (izvan ugovornu) primjenjuje zakon mjesta, na kojem je delikt (čin ili propust) učinjen. Upravo zato, što vrijedi taj zakon, ne će vrijediti eventualne drukčije odredbe domovinskog zakona počinitelja, i lex loci delicti commissi primijenit će se nezavisno od lex patriae jednako na državljane svih država, pa i države suda. To ipak ne znači, da će se primijeniti to načelo i onda, kad država odnosnog stranca ne bi primjenjivala sa svoje strane isto načelo na državljane države suda (na pr. kad uopće ne bi primjenjivala, iz bilo kog razloga, pravo države suda); ili, drugim riječima, ako između države suda i države konkretne stranke ne postoji reciprocitet.

N. K.

B/ Odluka stranih sudova i arbitraža

TRGOVAČKI SUD, Seine, 15. X. 1952.

Sté Lesieur Afrique Dakar ca.

Etablissements Joseph Ide et Germain

Kupoprodaja FOB - Neizvršenje obveze prodavaoca - Raskid ugovora

Kupoprodaja FOB mora se raskinuti uslijed krivnje i na štetu kupca, koji nije u ugovorenom roku otvorio neopozivi akreditiv, na što je po ugovoru bio obavezan, dok je prodavalac izvršio